

ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN AVANS HOGESCHOOL

Punt 8

Special
Mede-
werkers

Marja Kamsma
'Het gaat goed met me'

Twijfels over
5 procentregeling

Docent van het jaar
Brian Kayes

ambities worden ondernemingen

Ondernemen? Starterslift!

Studeer of werk je bij Avans Hogeschool en wil je graag een eigen bedrijf beginnen? Kom dan eens praten en ontdek waarmee wij jou kunnen helpen!

Coos Salomons
AKV|St. Joost
coos.salomons@starterslift.nl
06 543 555 34
Kamer 61.405
Lovensdijkstraat 61, Breda

Berry Timmers
**Academie voor Ondernemers-
schap, Marketing en Innovatie**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Onderwijsboulevard 215
's-Hertogenbosch

Berry Timmers
**Academie voor Marketing
en Business Management**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Kamer HG204J
Hogeschoollaan 1, Breda

meer info

www.starterslift.nl

Stichting Starterslift wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de provincie Noord-Brabant, het Ministerie van Economische Zaken Landbouw en Innovatie, en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, in het kader van OP-Zuid.

**Liliane
Fonds**

open de wereld
voor een kind
met een handicap

Help haar met
protheses
en revalidatie op
lilianefonds.nl

**HELP DIEREN IN NOOD,
OOK BIJ U IN DE BUURT**

www.dier.nu

T63.NL studentenhuisvesting
studio's in aanbouw (opl. medio 2017)

vanaf heden inschrijven

ROTSVAST
verhuur & vastgoedbeheer

076-5220565
breda@rotsvast.nl

www.t63.nl

"ik ben blij
dat mijn knuffel
bij mij in
het ziekenhuis
mag slapen.
maar het is
nog fijner dat
papa en mama
bij mij
in de buurt
kunnen zijn."

Word ook donateur van het
Ronald McDonald Kinderfonds.
Voor 5 euro per maand brengt
u zieke kinderen en hun papa
en mama dicht bij elkaar.

www.kinderfonds.nl

VOORWOORD

Avans heeft dit studiejaar niet stil gezeten. In dit magazine maken we de balans op van studiejaar 2015-2016. Hoe gaat het met de investering die het College van Bestuur jaarlijks doet om de werkdruk te verlagen en het docent-studentcontact te verbeteren? Hoe gaat het met de gezondheid van voormalig bestuurslid Marja Kamsma? Traditiegetrouw is de laatste *Punt* van het studiejaar een medewerkersnummer. Daarom kun je verderop lezen wat collega's tijdens de zomervakantie gaan doen, hoe Avans participatiebanen creëert en wat de Avansdocent van het Jaar zo leuk vindt aan lesgeven.

Trouwe lezers zal het zijn opgevallen dat deze *Punt* er anders uitziet dan normaal. De vormgeving is gedaan door Yashar van den Brandt en Claire Volger, twee derdejaarsstudenten van de Akademie voor Kunst en Vormgeving | St. Joost in Den Bosch. In het kader van hun stage vormen zij met medestudenten tijdelijk een grafische studio. Ook de illustraties bij het artikel over de 5 procentregeling en op de cover zijn gemaakt door derdejaarsstudenten van de kunstacademie: Jessica Bacuna en Iris van Roij. Naast de studentcolumnisten die maandelijks voor *Punt* schrijven, hopen we de komende jaren steeds meer studenten te betrekken bij het magazine. Zodat *Punt* niet alleen een magazine voor maar ook door studenten wordt. Dus als je binnen het curriculum plaats ziet voor samenwerking met *Punt*, laat het ons weten.

AROLD ROESTENBURG

Hoofdredacteur Punt

aa.roestenburg@avans.nl

INHOUDSOPGAVE

COMMENTAAR

Zwakkere student slachtoffer prestatieafspraken

WAAROM – DAAROM

Waarom gaan we op vakantie?

PROJECT

Jarno heeft een participatiebaan bij Avans

RONDVRAAG

Waar ga jij naartoe deze zomer?

INTERVIEW

Avansdocent Inge Duine schreef een thriller

BIJBAAN

Jan Coppens deed mee aan Giels Talentenjacht

BUITENLAND

Zingende taxichauffeurs in Puerto Rico

6

7

8

14

22

25

29

COLOFON

Punt is een uitgave van Avans Hogeschool en wordt gratis aan studenten en medewerkers ter beschikking gesteld. Het blad verschijnt maandelijks met uitzondering van de hogeschoolvakanties. De redactie werkt volgens beginselen van onafhankelijke journalistiek, zoals vastgelegd in het redactiestatuut. De redactie wordt terzijde gestaan door een Raad van Advies, die toeziet op de naleving van het redactiestatuut, en fungeert als klachtinstantie.

Hoofdredacteur Arold Roestenburg,

088-5257906, aa.roestenburg@avans.nl

Eindredacteur Suzanne Wolters,

088-5258882, sm.wolters@avans.nl

Deelredactie Breda Lotte Gerritse, 088-5256679,

lw.gerritse@avans.nl

Deelredactie Den Bosch / Tilburg

Sanne La Grouw, 088-5256038, s.lagrouw@avans.nl

Sjuul Nelissen, 088-5256719, s.nelissen1@avans.nl

Raad van Advies Erik Blokland, Hans de Brouwer,

Mark Hasperhoven, Hans Pekaar

Redactie-adres Hogeschoollaan 1 Breda, kamer

HA008 / Onderwijsboulevard 215 's-Hertogenbosch, kamer OE002

Postadres Postbus 90116, 4800 RA Breda / Postbus

732, 5201 AS 's-Hertogenbosch

E-mail punt@avans.nl

Advertenties Bureau van Vliet, 023-5714745,

zandvoort@bureauvanvliet.nl

Landelijke nieuwsdienst HOP

Layout Studio Hype, Yashar van den Brandt en

Claire Volger

Fotografie Beeldveld/Wilfried Scholtes, Jolanda van

Wijhe/Jollyfoto

Aan dit nummer werkten verder mee Jessica Bacuna,

Anna van Dooren, Elte Musters

Druk De Bondtgrafimedia communicatie

Cover Iris van Roij

NIEUWS

POLL

Ik moet te lang wachten op mijn cijfers

77%

Ja, dat kan toch veel sneller

23%

Nee, ik heb alles op tijd terug

Propedeuse halen hoeft niet meer in twee jaar

Avansstudenten die aan het einde van het tweede studiejaar hun propedeuse niet gehaald hebben, krijgen geen negatief bindend studieadvies meer en kunnen hun opleiding dus gewoon vervolgen. De eis dat de propedeuse in maximaal twee jaar moet zijn behaald, komt per direct te vervallen. Avans wijzigt het beleid bindend studieadvies naar aanleiding van recente uitspraken van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs.

Speciale biertap

Tweedejaarsstudenten Small Business en Retail Management in Breda, Remco Snoeren en Ivy Kithom, hebben een automatische biertap bedacht. 'Mensen kunnen met hun pinpas zelf een biertje tappen. Het is vergelijkbaar met een onbemand benzinstation. Volgens mij is het dé oplossing voor bijvoorbeeld de rookruimtes in cafés, maar het zou ook prima werken op festivals.' Er is al een afnemer voor de tap die nog ontwikkeld moet worden.

TOP 5

meest gelezen op punt.avans.nl

1. Propedeuse Avans hoeft je niet meer in twee jaar te halen
2. Brian Kayes is Avansdocent van het jaar 2016
3. Tilburgse studenten vechten ongeldigheidsverklaring tentamen aan
4. NSE: Avansstudenten wachten te lang op hun cijfer
5. Nieuwbouw lijkt Bossche kunststudenten een verschrikking

Avans gaat naar Roosendaal

Eind mei werd bekend dat Avans in samenwerking met Hogeschool Zeeland een Regionaal Associate degree College (RAC) in Roosendaal wil vestigen. Op het RAC wil Avans voltijd Associate degree opleidingen aanbieden. Dat zijn tweejarige opleidingen die qua niveau zitten tussen mbo-4 en hbo-bachelor. 'We constateren dat de uitval van mbo'ers in het hbo toeneemt. Blijkbaar is de overgang voor veel mbo'ers toch te moeilijk', vertelt Paul Rüpp. Hij verwacht per locatie jaarlijks zo'n 700 tot 800 nieuwe studenten.

ELTE

Elte Musters is derdejaarsstudent Illustratie bij AKV|St.Joost Breda en illustreert bij Kratje Beeld.

Elaine Toes
@getainetworks

ASH on the move. Gezond! Sociale studies 's-Hertogenbosch nog meer in beweging!
@AvansHogeschool @johndierx

COLUMN EVA-LISA

Zonden tijdens de les

Je wil zó graag je WhatsApp even checken omdat je nét het allerbelangrijkste gesprek aan het voeren was over de foto's van zaterdagnacht die online staan. Maar je vindt het ook niet cool voor de docent die jou met je telefoon ziet terwijl hij staat te vertellen over literatuur die nog taaier is dan de döner van diezelfde zaterdagnacht.

Dat is mijn dilemma, want ik respecteer mijn docenten enorm. Maar mijn haar had een gekke krul die betreffende dag. En als ik getagd ben op Facebook kan de hele wereld meegenieten van mijn *bad hair day*, *bad wear day*, en ik had ook nog wel even mijn wenkbrauwen mogen checken.

Toch maar even snel kijken dus. Ja hoor: betrapt met een wijntje, om de nek van een leuke jongen die in mijn telefoon staat als 'qwied5'.

Terug naar die docent. Want terwijl ik onopvallend mijn tags probeer te verwijderen en probeer te volgen wat mijn gewaardeerde docent aan het vertellen is, wordt voor de vierde keer de 'klassikale' vraag aan mij gesteld. Normaal gesproken ben ik namelijk een ontzettende nerd. Ik antwoord - voor de vierde keer dus - met een strak gezicht. Ik val door de mand naast mijn klasgenoot die wel het juiste antwoord weet. Nee, van jouw avond achter Netflix zullen vast geen awkward foto's op Facebook verschijnen.

Docent gaat verder met zijn verhaal en ik overdenk mijn zonden. Sinds ik zelf voor een klas heb gestaan is mijn perspectief op lesgeven radicaal veranderd. Voor Ucademy (je hebt de posters vast al door de school zien hangen) geef ik les in Macht & Controle. Ik had geen idee hoe vermoeiend dat is! Wist je dat nergens het percentage burn-outs zo hoog is als in het onderwijs (19,4%)? Daar kan ik me nu wel een voorstelling bij maken.

Dus de volgende keer als je de onbedwingbare drang voelt je WhatsApp, de nieuwste items op de H&M-site of Facebook te checken, de klas wil uitlopen zonder het lokaal netjes achter te laten of je opdrachten een week na de deadline e-mailt met een louche alibi, denk dan even aan je docent. Het is echt niet niks wat ze kunnen en wat ze doen voor ons.

Kudos docenten - ik zal me inhouden met mijn telefoon. Althans, ik zal het proberen.

EVA-LISA JANSSEN

is derdejaarsstudent Communicatie in Breda

Avans op koers met prestatieafspraken

Tekst **AROLD ROESTENBURG**
 Illustratie **ANNA VAN DOOREN**

Minimaal 75 procent van de studenten is tevreden over zijn opleiding, 70 procent van de docenten heeft een masteropleiding, de uitval in het eerste jaar is niet hoger dan 25 procent en net-afgestudeerden geven een 7 of hoger voor 'voorbereiding op de praktijk'. Het is een greep uit de prestatieafspraken die Avans in 2012 heeft gemaakt met het ministerie van Onderwijs. Dit najaar volgt de evaluatie. Voor veel hoger onderwijsinstellingen een belangrijk moment, want 7 procent van de bekostiging kan komen te vervallen als een hogeschool niet aan de prestatieafspraken voldoet.

Zwakkere student slachtoffer deal overheid en hbo's

Echt druk hoeft Avans zich waarschijnlijk niet te maken. Uit de laatste cijfers van de Nationale Studenten Enquête blijkt dat Avansstudenten tevredener zijn dan ooit, en in de laatste HBO-monitor blijkt dat 55 procent van de net-afgestudeerden tevreden is over de voorbereiding op de praktijk. Het doel van de prestatieafspraken was om onderwijskwaliteit en studiesucces te verhogen en tot verdere profilering van hogescholen te komen. Uit een recent rapport van deskundigen blijkt echter dat het studiesucces onder hbo-studenten sinds 2012 is afgenomen. Naar oorzaken is het nog

gissen, maar net als bij Avans is bij veel hogescholen de lat hoger gelegd. De zwakkere student lijkt het slachtoffer te zijn van de deal tussen de overheid en het hoger onderwijs. Om maar te voldoen aan de afspraken zijn veel instellingen doorgeschoten in hun rendementsdenken, riepen studentenverbonden eerder. Het is de hoogste tijd voor nieuwe afspraken.

WAAROM?

Waarom gaan we op vakantie?

Jaarlijks geven we in Nederland zo'n vijftien miljard euro uit aan vakantie. Van weekendjes weg en wintersport tot een maand rondtrekken door Azië. We gaan op vakantie om te ontsnappen aan de dagelijkse sleur, even niet doen wat de baas zegt maar zelf bepalen wat je doet. Ook tijd doorbrengen met familie of vrienden en nieuwe ervaringen opdoen zijn redenen om op vakantie te gaan.

Herstel zou een andere belangrijke reden kunnen zijn. Dr. Jessica de Bloom, verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen, deed er onderzoek naar. Van alle stress die we tijdens het werken ervaren, moeten we bijkomen. Dat doen we 's avonds na werktijd en in het weekend, maar dat is vaak niet genoeg. Het lichaam herstelt tijdens die korte periodes onvoldoende. Vakantie is vaak een langere, aaneengesloten periode waarin je wel kunt herstellen. En dat is beter voor je gezondheid. Het gaat zelfs zo ver dat mensen die niet op vakantie gaan eerder ziek worden of eerder overlijden, blijkt uit een Amerikaanse studie uit 2000.

Bron: www.vakantiestudie.nl

DAAROM.

Minder rommel dankzij

participatiebanen bij Avans

Lege flesjes, zakjes en koffiebekers, de rommel die studenten achterlaten blijft sinds januari minder lang liggen. Dankzij Jarno van Remmerden ziet Avans Breda er een stuk schoner uit. Hij heeft een participatiebaan bij de hogeschool.

Tekst **SJUUL NELISSEN**

Fotografie **BEELDVELD / WILFRIED SCHOLTES**

Via participatiebanen krijgen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans om speciale functies bij Avans te vervullen. Jarno van Remmerden ontvangt een Wajong uitkering. Zonder het participatiebeleid zou hij thuis zitten bij zijn chihuahua Dolce en zijn vriendin met wie hij aan het einde van dit jaar in het huwelijksbootje stapt. Vanwege zijn beperking gaat alles 'wat langzamer dan bij anderen'.

Vijftig banen in 2023

Op dit moment werken er zes participanten bij Avans en staan er zes vacatures uit. Ze worden deels betaald door de hogeschool en deels door het UWV. De werkzaamheden lopen uiteen; van administratieve functies tot een onderwijsassistent die helpt met praktische voorbereidingen van een les. Het uiteindelijke doel is om in 2023 vijftig van deze banen te hebben gecreëerd binnen Avans. Veel sneller lukt dat niet, denkt HR-adviseur Cok Misérus. 'Het moet behapbaar blijven. De juiste zorg en begeleiding moet er ook zijn als we vijftig mensen plaatsen. Ze moeten allemaal de ondersteuning van medewerkers en begeleiders krijgen.'

De vijftig plekken sluiten volgens Misérus aan bij het doel van de overheid om in 2023 landelijk 25.000 banen te realiseren voor mensen met een arbeidsbeperking. 'Je moet het zien als maatschappelijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid. Werkgevers in Nederland moeten die verantwoordelijkheid nemen', vertelt Misérus.

Bekend gezicht

Jarno is het zonnetje in huis en trots op zijn werk. Dat heeft zijn uitwerking op zijn collega's, studenten en medewerkers van Avans', zegt Misérus. Als een van de zes huidige participanten is hij een bekend gezicht onder studenten en medewerkers. Om 07.15 uur begint hij aan zijn ronde zwerfafval ophalen op alle verdiepingen van Xplora en stofzuigt hij waar nodig. Na een koffiepauze loopt hij nog langs de kantine, de plaza en andere afdelingen. Lege flesjes, koffiebekers en andere rotzooi van studenten ruimt hij op.

Jarno: 'Overall staan containers, al die rommel achterlaten hoeft toch helemaal niet? Zo leer je dat niet van je vader en moeder.' Ondanks de viezigheid die studenten achterlaten, is hij erg blij met zijn werk. 'Ik vind het geweldig. Mensen groeten me allemaal en maken graag een praatje. Het is leuk om overal in het gebouw te komen en iedereen gedag te zeggen.'

Ook zijn werkbegeleider Marga Dam van schoonmaakbedrijf CSU is blij met het werk dat Jarno doet. 'Dat is iets wat niet in ons pakket zit. Wij krijgen geen tijd om eerst alle rommel op te ruimen en dan pas een collegezaal schoon te maken.' Daarnaast ziet ze hem vooral als een inspirerende en gezellige collega, van wie ze er het liefst tien zou hebben. 'Waar Jarno verschijnt, worden mensen blij.'

In gesprek

De participatiefuncties bij Avans zijn extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking. Samen met een in re-integratie gespecialiseerde organisatie wil Misérus in gesprek gaan met academies en diensten om de mogelijkheden van participatiebanen te onderzoeken. Misérus: 'De vraag ligt nu bij alle academies en diensteenheden om hier vrijwillig aan mee te werken en te bedenken waar zij participanten zouden kunnen inzetten.'

TWIJFELS

over invulling en opbrengst 5 procentregeling

Jaarlijks investeert Avans 5,2 miljoen euro extra in het onderwijs. Dat geld is bedoeld om de werkdruk te verlichten en te zorgen voor meer contacttijd tussen docent en student. Deze 5 procentregeling is dit studiejaar ingegaan, maar academies worstelen met de uitvoering.

Tekst **AROLD ROESTENBURG**

Illustratie **JESSICA BACUNA**

Al jaren heeft Avans miljoenen op de bank staan. De Avans Medezeggenschapsraad (AMR) vond het tijd dat die geïnvesteerd worden in het onderwijs en ging vorig jaar het gesprek aan met het College van Bestuur (CvB).

‘We hebben gesproken over wat kwaliteit is en wat je daarvoor nodig hebt’, zegt AMR-voorzitter Jacques Pijnappels. ‘Voor de AMR zijn daar twee belangrijke onderwerpen uitgekomen, namelijk het terugdringen van de werkdruk en meer contact tussen docent en student.’

Het CvB heeft die twee onderwerpen in één maatregel gegoten: alle docenten worden voor 5 procent vrijgeroosterd. Daardoor ontstaat er meer ruimte bij docenten. Dat moet leiden tot vermindering van de werkdruk en meer tijd voor contact met studenten. Op fulltime basis gaat het om 82 uur per studiejaar, twee uur per week. Het CvB investeert elk jaar 5,2 miljoen euro in de regeling om vervangend personeel aan te trekken, maar laat de invulling over aan de academies zelf.

Een aantal academies heeft de regeling al ingevoerd. Andere beginnen daar in het nieuwe studiejaar mee, zoals de Academie voor Marketing en Business Management (AMBM). ‘Vanaf periode 1 is de regeling opgenomen in het takenplaatje’, zegt academierraadvoorzitter Jeroen Frie van AMBM. ‘Alle docenten zijn voor 5 procent vrijgeroosterd, maar de directie wil daar iets tegenover zien staan. Namelijk een hogere ambitie op het gebied van docent-studentcontact.’

Decentraal

‘De regeling moet docenten ontzorgen en docent-studentcontact bevorderen. Daar is hij voor bedoeld. Hoe academies dat invullen is aan hen’, zegt bestuursvoorzitter Paul Rüpp. ‘Dat laten we over aan de directies, docenten en academieraden. Decentraal, zo hebben we dat vorig jaar uitdrukkelijk afgesproken.’

De AMR signaleert dat academies een eigen invulling geven aan de regeling. ‘Het overleg wordt gevoerd op academieniveau. Er is geen centrale aansturing. Zo zijn er academies die de nul-last weglaten, maar dat is een sigaar uit eigen doos’, vindt Pijnappels. ‘Er komen nieuwe mensen in dienst, die moeten ingewerkt worden. Dat moet bij een aantal academies gebeuren binnen de 5 procent vrijgeroosterde uren. Dan is er totaal geen sprake van werkdrukverlichting. Alle docenten moeten voor 5 procent vrijgeroosterd worden. Dat is de heldere afspraak die wij met het CvB gemaakt hebben’, benadrukt de AMR-voorzitter.

‘Academies krijgen meer geld voor hetzelfde werk’

‘Je moet het zo zien: academies krijgen meer geld voor hetzelfde werk’, zegt Paul Rüpp. ‘Ze mogen er dus niet nieuwe projecten mee financieren.’ Het CvB is bezig met een inventarisatie van de invulling van de 5 procentregeling bij de academies.

Alle medewerkers

Binnen de Academie voor de Technologie van Gezondheid en Milieu (ATGM) is de afgelopen maanden veel gesproken over de regeling. ‘Zoals wij die hebben begrepen, komt de 5 procent ten goede aan alle medewerkers van de academie’, zegt academi-directeur Paul van Hal. ‘Dus ook aan onderwijsondersteuners en praktijkassistenten. We zijn met een aantal mensen aan de slag gegaan om te kijken wat we kunnen doen om de werkdruk te verminderen en docent-studentcontact te bevorderen.’

Na het bekendmaken van de regeling is de academie meteen begonnen met het werven van nieuwe medewerkers. ‘Wij stonden daar achter’, zegt Edward Knaven van de academierraad van ATGM. ‘Nieuwe medewerkers staan niet van de ene op de andere dag op de stoep. Daar is tijd voor nodig.’

‘Uit het overleg met de medewerkers kwam naar voren dat er extra uren moesten komen voor afstudeerbegeleiding. Daar was altijd te weinig tijd voor en tegelijkertijd worden daar steeds meer eisen aan gesteld. Ook vakeigenaren krijgen er uren bij. Die hadden voorheen niets extra’s en we zitten vlak voor een accreditatie. In periode 4 van dit studiejaar en periode 1 van het komend studiejaar hebben we dus extra uren gereserveerd voor vakken die niet binnen de gewone tijd pasten’, legt directeur Van Hal uit.

Discussie

Binnen de academierraad ontstond discussie. ‘Er werd een specifieke groep docenten vrijgeroosterd om te werken aan onderwijsvernieuwing. Dat is belangrijk, maar volgens ons niet waar de

regeling voor bedoeld is', zegt Knaven.

Medewerkers van ATGM gingen het gesprek aan met de directie. Daarin zijn meerdere opties besproken, zoals alle docenten 5 procent vrijroosteren of alleen de docenten die betrokken zijn bij stage en afstuderen. En wat er aan geld overblijft verdelen over cursussen en trainingen van docenten. Waarschijnlijk wordt er vanaf periode 2 op die manier gewerkt, eerder lukt het niet om alles te regelen.

'Het klopt dat de 5 procent niet gelijk wordt verdeeld over alle docenten. Voor iemand die in veel commissies zit of bij een lectoraat, verandert er minder. Maar naar mijn idee gaan we zo naar eer en geweten met de regeling om', zegt Van Hal. 'Natuurlijk hebben we ook gekeken of je het niet bijvoorbeeld in studieloopbaanbegeleiding moet stoppen, maar van de medewerkers hoor ik dat ze het echt liever op zien gaan aan cursussen en training. Het voorstel ligt nu bij de medewerkers en de academieraad, dus als mensen het er niet mee eens zijn, kunnen ze dat aangeven.'

Werkdrukmeting

Jeroen de Frie van AMBM vraagt zich af of de 5 procentregeling werkelijk leidt tot minder werkdruk. 'De directie vraagt er een hogere ambitie voor terug.' Hij vindt dat er een werkdrukmeting moet komen om te kijken of de maatregel werkt.

'De regeling is een goede aanzet van het CvB, zegt Pijnappels. 'Het is een teken dat ze positief meedenken. Het is toch 5,2 miljoen euro die op jaarbasis wordt geïnvesteerd. Maar we zijn er nog niet. Ik zie nog geen vervolg om de werkdruk tegen te gaan. We moeten doorpakken. Wat zet het anders voor zoden aan de dijk? Wil je grip krijgen op werkstress, dan moet je kijken naar hoe we het werk georganiseerd hebben. Dat hangt allemaal met elkaar samen. De coördinatiemechanismen, het bestuursmodel.

Daar moet beleid op komen.'

Pijnappels vindt dat naast de werkdruk ook het docent-studentcontact gemeten moet worden. 'Toets dat in de loop van volgend jaar of neem het mee in een nieuw werkbelevingsonderzoek.' Paul Rüpp geeft aan dat het onderwerp 'werkdruk' inderdaad wordt meegenomen in een dergelijk onderzoek. 'En in de volgende Nationale Studenten Enquête zou de studenttevredenheid op het gebied van docent-studentcontact ook hoger moeten liggen.' AMR-voorzitter Jacques Pijnappels vindt dat er nog meer moet gebeuren bij Avans. 'We moeten goed nadenken welk beleid we willen voeren op werkdruk en docent-studentcontact. Dat zijn twee verschillende onderwerpen. Daarnaast hoor je vanuit de medewerkers de vraag naar meer professionele ruimte en bestaat er bij de studenten de vraag naar flexibilisering van het onderwijs. Dat staat ook in de visie van Avans: maatwerk, eigen studieroutes. Dat zijn de onderwerpen waar we het komend jaar mee bezig moeten zijn.'

*'Om grip te krijgen
op werkstress, moet
je kijken hoe
het werk
georganiseerd is'*

Waar ga jij naartoe deze zomer?

Italië

Doortje van der Molen

*projectleider communicatie Academie voor
Gezondheidszorg en bedrijfsjournalist
Domein Maatschappelijk*

‘In augustus rijd ik met mijn vriend en dochter van twee op de bonnefooi met de auto naar Italië. We hebben een einddoel voor ogen, Sirolo in Le Marche in het midden van Italië, maar we kijken hoe ver we met onze peuter kunnen komen. Onderweg slapen we in hotels. Mijn dochter heeft haar eigen slaaptentje, dus we kunnen overal terecht.

We hebben bewust ervoor gekozen met de auto op vakantie te gaan, met onze tent achterin. Dat geeft ons echt een gevoel van vrijheid. We moeten het hele jaar al zoveel plannen, het is fijn dat dat straks niet hoeft. We leggen niks vast. Het is backpacken, maar dan met de auto. De eindbestemming moet in ieder geval zon en lekker eten hebben, en een mooi strand om te spelen. Het enige na-deel is dat in augustus ook alle Italianen vakantie hebben.’

Spanje

Leo van Beek

docent bij de Academie voor Bouw & Infra

‘Eerlijk gezegd weet ik nog niet precies wat ik in de vakantie ga doen. Ik ben best flexibel, maar twee dingen weet ik wel zeker. In mijn tuin staan twee grote coniferen. Die zijn inmiddels meer dan 25 meter hoog en dreigen op mijn dak te vallen. Die moeten er tijdens de zomervakantie echt uit. Van een vriend kan ik een steiger lenen, dus misschien dat ik ze in delen kapot ga zagen.

Daarnaast ga ik met mijn vriendin fietsen in de Pyreneeën. Ik ben haar tegen het lijf gelopen tijdens een optreden van de band Hongerige Wolf waarin ik zing en het klikte meteen. In augustus kennen we elkaar een jaar. Ze is steeds meer geïnteresseerd geraakt in fietsen en ik heb een mooie wielrenfiets voor haar gekocht. Het is voor haar de eerste keer dat ze zo’n fietstocht onderneemt dus ik ben benieuwd hoe ver we komen.’

Elzas/Nederland

Kees van Dam

*docent aan de Academie voor Sociale
Studies Breda*

‘Mijn vakantie begint altijd met het North Sea Jazz Festival. De hele dag naar muziek luisteren, dan kan ik mijn werk echt loslaten. De twee weken erna blijf ik thuis. Op dit moment maken we een opgang naar ons dakterras, daar kunnen we straks echt genieten van het uitzicht over Rotterdam. Met mooi weer eten we er met vrienden. Of we gaan met ons zontje naar het park.

We gaan met mijn zus, haar man en kinderen nog een week naar de Elzas. Daar hebben we een huis gehuurd, in de buurt van een meertje. Ik kan in de omgeving wielrennen, de kinderen zwemmen en er is genoeg tijd om een boek te lezen. We vergeten ook de opa’s en oma’s niet. Eén week zijn we met mijn ouders en de rest van de familie een week in Groningen. En ook bij mijn schoonouders in Zeeland logeren we een week.’

Frankrijk blijft met ruim 1,3 miljoen boekingen de populairste buitenlandbestemming van Nederlanders. Maar vakantie in eigen land wordt ook steeds populairder. Waar brengen Avansmedewerkers de zomerweken door?

Nederland

Femke Geurts

adviseur International Office

‘Het is bij het International Office zo druk tijdens de zomermaanden met buitenlandse studenten die naar Nederland komen en studenten die voor stage weggaan, dat vier weken op vakantie er eigenlijk niet in zit. Dat maakt mij ook niet zoveel uit, want ik ga toch liever buiten het hoogseizoen op vakantie. Mijn vriend en ik hebben een camper en in de zomer rijden we in het weekend naar vrienden toe of gaan we naar het buitenland en blijven daar een lang weekend. Begin juni zijn we al naar Italië gereden, dus eigenlijk heb ik al vakantie gehad. Als het weer de komende weken een beetje meezit, zetten we de camper op een camping in de buurt van Avans en ga ik overdag gewoon werken. Zo voelt het alsof we toch weg zijn.’

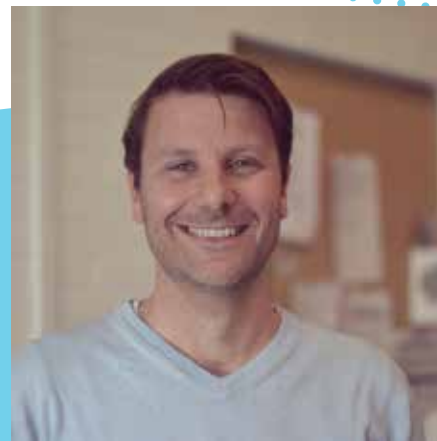

Slovenië

Mark van Lith

barman bij het Grand Café in Den Bosch

‘Ik ga relaxen! Mijn vriendin en ik stappen in ons Volkswagen-busje en rijden op ons gemak naar Slovenië. De route staat niet vast, en de weg erheen is voor mij al vakantie. Als we een mooi plekje zien, parkeren we de bus en pakken onze stoelen. Met een lekker muziekje op de achtergrond drinken we dan een biertje. De vrijheid om te gaan en staan waar je wil is heel prettig. Het lijkt mij verschrikkelijk om drie weken op een vaste plek te moeten staan. Ik wil elke dag nieuwe dingen zien. Het liefst zou ik nog tien jaar werken en daarna alleen nog maar met ons busje door Europa trekken. Ach, eigenlijk ben ik gewoon een oude hippie.’

Thuis

Roy van Eert

studentendecaan Den Bosch

‘Mijn vrouw is zwanger van ons tweede kindje en één dag voordat mijn vakantie start uitgerekend. Het zou mooi zijn als het kindje precies als mijn vakantie begint geboren wordt. Mijn zoontje is ook in de zomer geboren en dat beviel heel goed. Ik verwacht dus dat mijn hele zomervakantie gevuld is met beschuitjes en flesjes.

Ik denk dat ik nog wel een abonnement neem voor het buitenzwembad van de Goffert in Nijmegen. Zwemmen was altijd een hobby, maar het komt er tegenwoordig te weinig van. Deze zomer wil ik dat weer opnieuw oppakken. Goed weer hoeft niet per se. Ik heb voorheen wel eens tot in de herfst doorgezwommen in het buitenbad.’

'Het beeld van de CT-scan staat op mijn netvlies'

Tekst **SUZANNE WOLTERS**

Fotografie **BEELDVELD / WILFRIED SCHOLTES**

Het is dat ik weet dat de vrouw die tegenover me zit ongeneeslijk ziek is, want het is haar niet aan te zien. Marja Kamsma, voorheen vicevoorzitter van het College van Bestuur van Avans, ziet eruit als altijd: verzorgd, nette kleding, open blik. 'Ik voel me nog steeds energiek', zegt ze. 'Ook 's avonds ben ik niet vermoeid. Het gaat goed met me. Sinds dit weekend heb ik wel een pijntje in mijn zij, wat me ongerust maakt. Ik heb al vaker gedacht: ik voel iets, zou dit het zijn? Maar steeds ging het weer weg.' Rond de jaarwisseling belandde Marja in het ziekenhuis met hevige buikpijn. Een CT-scan gaf uitsluitsel: een dikkedarmtumor met meerdere uitzaaiingen in de lever. Meteen na de diagnose was het voor haar duidelijk: ze wilde niet behandeld worden.

'Daar heb ik geen nacht over hoeven nadenken. Mijn partner trouwens ook niet. Ik heb geen seconde spijt van die beslissing. Als ik wel voor chemo had gekozen, had ik hier niet gezeten. Dan zou ik van chemo naar chemo leven en van uitslag naar uitslag. Steeds weer afwachten of je door mag met de volgende chemo.'

Marja voelt zich nu goed, maar is zich ervan bewust dat er een moment komt dat het niet meer goed gaat. Actieve euthanasie is voor haar de laatste stap. 'Het beeld dat ik heb is als de tumoren winnen, als ik ziek en beroerd ben en denk: het hoeft voor mij niet meer, laat dan die spuit maar komen.'

Marja Kamsma kreeg in januari te horen dat ze darmkanker heeft en niet meer beter wordt.

Ze koos er zelf voor om geen behandelingen te ondergaan die haar leven kunnen verlengen.

'Ik heb geen seconde spijt van die beslissing.'

CT-scan

Hoe goed Marja eruit ziet, staat in schril contrast met de binnenkant van haar lichaam. 'We hebben allebei de CT-scan gezien, die loog er niet om. Dat beeld staat op mijn netvlies. Ook mijn stoma herinnert me aan mijn ziekte. Het is wel gek: ik ging van springlevend naar heel ziek en nu voel ik me weer prima. Na de operatie ben ik snel hersteld.'

Binnen twee dagen na de diagnose kreeg ze een stoma, omdat de darmen waren afgesloten. Daarvoor had ze een maaghevel, een slang die via de neus en de keel naar de maag loopt. 'Dat was afschuwelijk. Ik had een heel ruwe keel, had moeite met praten en huilen.'

'Ik heb geen moeite met mijn stoma, ik kan gewoon alles eten en drinken. Toch is het wel een sociale handicap. Hij kan gaan lekken of stinken. Of geluid maken. Ik maak er geen geheim van dat ik hem heb. Roep: "dat is m'n stoma" als er geluid uit komt. Het went wel, maar ik ben me er altijd bewust van.'

Schade inhalen

'Mijn leven is nu aantrekkelijk. Om de dag sport ik thuis, om mijn conditie op peil te houden. Met mooi weer ga ik buiten lopen of fietsen. Ik ben elke dag een tijd bezig om mijn contacten via de

mail te onderhouden. Ook lees ik graag, en dat kan ik nu veel doen. Toen ik nog werkte at ik weinig thuis, nu kook ik iedere dag. En er is tijd voor klusjes in en om het huis. Het lijkt of de tijd nu sneller gaat dan toen ik nog werkte.'

Sinds ze begin januari de diagnose 'onbehandelbaar' kreeg, heeft Marja niet meer gewerkt. 'Voor mij was het vanzelfsprekend dat ik zou stoppen. Ik weet niet hoe mijn toekomst eruit ziet. De afgelopen jaren ben ik weinig thuis geweest, ik wil tijd doorbrengen met mijn partner, de schade inhalen. Ik vind ook dat je de functie die ik had niet een beetje kunt doen.'

Marja stopte abrupt bij Avans, toch mist ze haar werk niet echt. 'Hoewel ik fanatiek werkte, bepaalde het niet wie ik was, of ik gelukkig was. Ik mis het wel om met gedreven mensen een doel te bereiken, resultaten te behalen.'

Toen haar ziekte bekend gemaakt werd, kreeg ze veel medeleven vanuit Avans. 'De reacties blijven doorgaan, maar de intensiteit wordt nu iets minder. Ik hoor ook dat mensen me missen. Of dat er

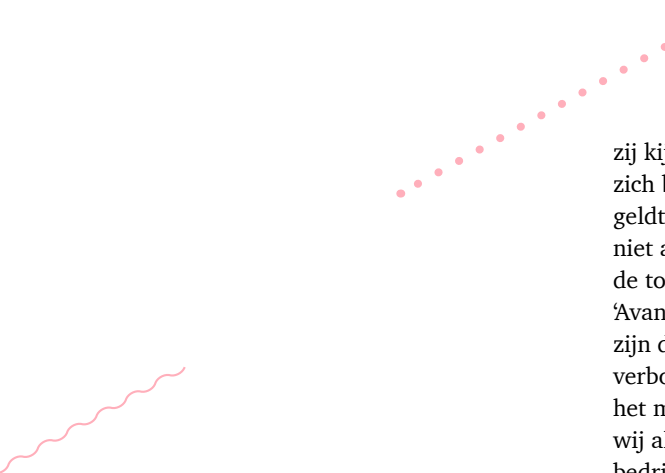
MARJA KAMSMA

‘Het lijkt of de tijd
nu sneller gaat
dan toen ik nog
werkte’

‘Mijn functie kun je niet
een beetje doen’

gezegd wordt: “Zou dit ook gebeurd zijn als Marja er nog was?” Het voordeel van mijn situatie is dat ik nu te horen krijg welke betekenis ik voor mensen gehad heb of dat ze om me geven. Dat wordt niet pas op mijn begrafenis uitgesproken.’

Bedrijfsleven

In 2005 trad Marja toe tot het bestuur van Avans. Het was haar eerste bestuursfunctie. Daarvoor had ze wel in directies gezeten, bijvoorbeeld bij verzekeraar Achmea. ‘Eigenlijk ben ik meer een type voor het bedrijfsleven. Het hbo heeft die link met het bedrijfsleven. Ik heb altijd een sterk accent gelegd op die relatie. Hoe pakken ze het daar aan en hoe vertalen we dat naar het onderwijs?’

In haar werk kon ze veel kwijt van haar eigen visie, haar stokpaardjes. ‘Ik had de mazzel dat de collega’s die onderwijs en onderzoek in hun portefeuille hadden nooit hebben gezegd dat ik me moest bemoeien met mijn eigen zaken. Er was ruimte voor mijn inbreng.’ Uit haar koker kwamen bijvoorbeeld de ideeën voor Virtualiseren in Avans, Engels op B2-niveau, werken in multidisciplinaire teams en duurzaamheid.

In elf jaar tijd zag Marja dat Avans zich ontwikkelde. ‘Dat is niet alleen toe te schrijven aan het College van Bestuur, we hebben het met elkaar gedaan. Het was soms lastig om medewerkers te betrekken bij de koers die we wilden uitzetten,

zij kijken meer op teamniveau, houden zich bezig met wat daar gebeurt. Dat geldt ook voor studenten. Maar dat is het niet alleen. Er spreekt ook vertrouwen in de top uit.’

‘Avans is ondernemender geworden. We zijn duidelijker met de buitenwereld verbonden. Er is een periode geweest dat het meetelde voor onze bonus wanneer wij als bestuurders toonaangevende bedrijven aantoonbaar aan Avans konden verbinden. Dat is misschien twee jaar zo geweest, daarna werd het door de academies overgenomen. Het is mooi dat dat zo snel ging. Die bonus is overigens later op ons verzoek afgeschaft.’

Maar niet alles binnen Avans is zo ver ontwikkeld. ‘De modernisering van de organisatie bijvoorbeeld, het managen van professionals. Wat dat betreft heeft Avans geen indrukwekkend *trackrecord*. Bij de Academie voor Sociale Studies ’s-Hertogenbosch zijn ze daar al behoorlijk ver mee en er zit wel beweging in, maar ik had gehoopt dat we er verder in zouden zijn. Directies zijn nu te veel operationeel bezig. Ze worden in het operationele moeras gezogen, zeg ik altijd. Ze hoeven ook niet strategisch bezig te zijn, maar tactisch. Daar kun je het verschil mee maken.’

Het doel van Avans is studenten afleveren die geschikt zijn voor de functies die ze gaan bekleden. ‘Dat moet zo goed mogelijk afgestemd zijn op de arbeidsmarkt. Daarin hebben we stappen vooruit gemaakt. De tevredenheid van bedrijven over Avansstudenten neemt toe. Je ziet vaak dat ze hun eerste baan krijgen bij hun stage- of afstudeerbedrijf. Ik hoor in toenemende mate positieve geluiden, maar we zijn er nog niet. Ik vind dat bijvoorbeeld docenten in zijn algemeenheid nog steeds te weinig bij die bedrijven komen.’

Bouw

Als bestuurder was Marja verantwoordelijk voor de bouwprojecten van Avans. Het gebouw in Den Bosch werd uitgebreid door twee lobben te verlengen en de techniekhall werd grondig verbouwd.

Aan de Lovensdijkstraat in Breda verrezen vernieuwde gebouwen. ‘Dat was wel het meest gewaagde bouwproject, met al dat glas. Dat is een heel innovatief product.’ ‘In mijn vorige functies had ik me nooit met bouw bezig gehouden. Het was leuk dat ik eindverantwoordelijk was, ik kon er mijn stempel op drukken, maar het was ook heel eng. Ik heb er van genoten, mocht met goede mensen samenwerken. Ik heb de eigenschap: ja is ja, nee is nee. Dat helpt bij bouwprojecten. Als iets niet in het plan van eisen staat, dan doen we het niet, tenzij iets anders weggelaten wordt. Dat heb ik altijd consequent volgehouden. Daardoor zijn we eigenlijk nooit uitgelopen in tijd en geld. Dat kan ook niet, want alles wat we doen, is met belastinggeld gefinancierd.’

‘Ieder bouwproject is wezenlijk anders. Ik kon steeds een deel van mijn oude ervaring gebruiken en er kwamen spannende nieuwe dingen bij. De nieuwbouw in Den Bosch, die op de plaats van de kunstacademie komt, wordt aangepast aan de nieuwste onderwijsmethodieken. Het is jammer dat ik dat niet meer ga meemaken.’

‘Ik hoor nu wat ik voor mensen heb betekend’

Pieter Floris en Corne Ossenblok beheren de werkplaatsen bij de Academie voor Communication & User Experience (ACUE) aan de vernieuwde Lovensdijkstraat. Ze helpen studenten onder andere met de technische kant van projecten.

'Bevrijding dat we weg konden uit noodlokalen'

Fotografie **BEELDVELD / WILFRIED SCHOLTES**

'ACUE is de laatste jaren vaak verhuisd. Dit nieuwe gebouw voelt echt als een bevrijding van de noodlokalen. Hier willen we niet meer weg. Daarom hebben we een hele grote zaagmachine aangeschaft. Die is niet meer te verplaatsen.'

De opleiding Communication & Multimedia Design (CMD) heeft een houtbewerkingsplaats, laserruimte en de schone werkplaats om bijvoorbeeld te solderen, programmeren en knutselen met elektronica. In het eerste jaar krijgen studenten uitleg over de apparatuur en hoe ze met verschillende materialen kunnen werken. Daarna mogen ze zelfstandig overal gebruik van maken.

'Wij zijn spinnen in het web. Studenten kunnen altijd bij ons aankloppen met vragen en we helpen graag. Werken met CMD'ers is interessant en leuk, we krijgen veel waardering voor wat we doen. We kunnen ze op weg helpen en zorgen dat ze een project tot een goed einde brengen. CMD'ers zijn onwijs creatief en ze krijgen een hoop voor elkaar. Soms hebben ze opeens onverwachte ideeën, maar wij zien niet snel iets als onmogelijk.

Als studenten net aan hun opleiding beginnen, komen ze heel bleu binnen. Na verloop van tijd bloeien ze op. Onze werkplaats is een ontmoetingsplek en wij kennen bijna iedereen bij naam. Oud-studenten komen nog steeds hier naartoe om gebruik te maken van de apparatuur. Het is leuk om te zien dat ze succesvol zijn. Wij weten dan waar ze begonnen zijn en dat ze zich in onze werkplaats ergens in gespecialiseerd hebben.'

Docent schrijft Tour de France thriller

Inge Duine, docent communicatie in Breda, werkte naast haar lessen bij Avans hard aan haar boek De Laatste Tour. Sinds mei ligt de thriller in de schappen.

Tekst **LOTTE GERRITSE**
Fotografie **BEELDVELD/WILFRIED
SCHOLTES**

Studenten uitleggen hoe ze een goed verhaal in elkaar moeten zetten, terwijl je zelf nog nooit een fictief verhaal hebt geschreven. Dat vond docent Inge Duine van de Academie voor Communication & User Experience (ACUE) zelf een beetje vreemd. Daarom besloot Duine, die haar carrière bij Avans begon als redacteur van *Punt*, om in 2014 mee te doen aan de schrijfwedstrijd Schrijf & Huiver. Dat resulteerde in haar boek *De Laatste Tour*, dat afgelopen mei verscheen.

'Je moest een idee bedenken voor een thriller,' vertelt Duine. 'Er werd gevraagd om een samenvatting plus alvast tien pagina's van het boek aan te leveren.

Tot mijn verrassing stond ik opeens op de shortlist met beste ideeën en kreeg ik een half jaar de tijd om een manuscript te schrijven.'

Liever schaatsen

Het was eigenlijk niet de bedoeling dat Duine de wedstrijd zou winnen. 'Ik ging voor de tweede prijs: een opleiding aan de schrijversacademie. Dat leek me wel handig voor mijn lessen.' Toch bleek haar verhaal, een thriller die zich afspeelt tijdens de Tour de France, het beste te zijn.

Als kind keek Duine al naar de Tour. 'Ik

vond het heel interessant en ben zelf ook gek op fietsen, al is dat niet de sport die ik het liefste doe.' Eigenlijk gaat ze in de winter liever schaatsen. 'In de zomer fiets ik om mijn conditie op peil te houden.'

Voor het verhaal liet de docent zich inspireren door de tour van 1997, die voorafging aan de tour in 1998 waar veel doping werd gebruikt. Duine: 'Ik schreef de hoofdstukken per etappe. Soms wist ik niet zo goed wat ik over een etappe moest schrijven. Dan keek ik wat er in 1997 op die dag gebeurde. Daar kon ik inspiratie uit halen, voor dit verhaal echt ideaal.'

'Zelf schaats ik liever'

Zware periode

De afgelopen maanden waren zwaar voor de docent. 'Ik geef vier dagen in de week les en in de avonden en weekenden schreef ik aan mijn boek. Op zaterdag kon ik wel lekker doorwerken, maar op zondag dacht ik al: ik moet morgen weer lesgeven. Dat was lastig.'

Pas drie weken voordat het boek verscheen, was Duine klaar met de laatste versie van haar verhaal. 'Je blijft schaven en dingen aanpassen. Vanuit de uitgever hebben zo'n vier of vijf mensen het boek gelezen en er waren steeds kleine aandachtspuntjes. Je bent er continu mee bezig.' De volgende keer wil de docent het heel anders aanpakken. 'Ik zou van tevoren al beter weten welk verhaal ik wil brengen in plaats van alleen een begin, midden en einde te bedenken.'

Tweede boek

Er is een idee voor een nieuw boek, maar Duine is niet van plan zich daar al in te storten. 'Het idee is nog klein en ik wil eerst stilstaan bij *De Laatste Tour*. Ik ben toe aan vakantie vieren. Na de zomer pak ik het schrijven wel weer op.'

Net weg bij Avans

Ed van Sprundel

Leeftijd: 65 jaar

Werkzaam bij Avans: 2008-2016

Functie: *Directeur bij de Academie voor HRM en Bedrijfskunde (AHB) in Den Bosch*

Vertrok: *op 12 mei ging hij met pensioen*

Hoe kijk je terug op ruim acht jaar Avans?

'Met heel veel genoeg. Ik gaf de laatste jaren leiding aan een academie waar zowel de docenten als de studenten enorm betrokken zijn. In 2013 werd de toenmalige Academie voor Management en Bestuur opgesplitst in twee verschillende academies. Ik werd directeur van AHB, een nieuwe academie voor Human Resource Management en Bedrijfskunde MER.'

Een grote verandering?

'Jazeker! En een jaar later stonden we opnieuw voor een splitsing toen een aantal van onze opleidingen ondergebracht werd bij de nieuwe Academie voor Deeltijd. Ik heb die veranderingen mogen begeleiden. Dat was niet altijd makkelijk, want je krijgt te maken met een nieuw curriculum, personeel dat wordt overgeplaatst en teams die worden opgebroken. Ik ben er trots op dat we al deze uitdagingen tot een goed einde hebben gebracht.'

Heb je Avans al kunnen loslaten?

'Ik heb mijn afscheid gehad en dat was erg mooi. Ik ben dan misschien niet meer betrokken bij Avans, maar ik heb de hogeschool nog niet echt kunnen loslaten. Dat duurt even.'

Hoe waren je laatste weken?

'In mijn laatste weken kwamen de resultaten van de Nationale Studenten Enquête binnen. Die waren voor zowel Avans als de AHB-opleidingen heel positief. Ook de visitatie van de opleiding HRM vond nog plaats, en die uitkomst was eveneens goed. Zo heb ik mijn Avans-periode mooi kunnen afsluiten. Ik heb in ieder geval tot het laatste moment hard gewerkt en ben zeker niet freewheelend richting mijn pensioen gegaan.'

En nu?

'Binnenkort ga ik vijf à zes weken op reis naar Namibië en Botswana en in oktober vertrek ik met mijn zoon naar Washington. We gaan daar de Amerikaanse presidentsverkiezingen volgen. Volgend jaar wil ik graag Perzië bezoeken, het oude Iran. Daar heb ik tegenwoordig tijd voor. Maar nu eerst borrelen met vrienden!'

COLUMN MICHAEL

Shit where you eat!

'Don't shit where you eat', zei een vriend van mij altijd. Dat hij deze twee dingen bij een bezoek aan mij wél altijd combineerde, dat deed er volgens hem niet toe. Hij doelde namelijk op het principe dat je nooit een relatie moet beginnen met een collega. Een gevalletje werk en privé gescheiden houden dus. Dat snap ik overigens heel goed, als ik zijn collega's zo bekijk.

Ik heb zijn welgemeende en goedbedoelde advies echter met veel plezier (en liefde) in de wind geslagen. Het afgelopen jaar is een collega van 'die ene van die andere kamer maar geen idee hoe ze heet', via een bekende collega, lunchgezelschap, vriendin, date- en eetgezelschap tot partner geworden.

Bijkomend voordeel was overigens dat die wind waar ik het advies in sloeg de goede kant op stond, zodat nare toiletluchtjes tijdens de date en het eten werden voorkomen.

En eerlijk gezegd, ik snap niet waar zijn opmerking vandaan komt, want werk en privé combineren heeft zó veel voordelen. Zo kun je heel eenvoudig carpoolen met je partner, tijdens de lunch afspreken wat je 's avonds eet en zonder gêne een collega verleidelijk aankijken. Bij vrijdagmiddagborrels kun je samen naar huis (en jij bent nooit de Bob), en als je het thuis hebt over collega's (wij 'roddelen' namelijk niet, wij 'hebben het over'), dan weet je gelijk wie bedoeld wordt. Vertellen hoe je dag was ten slotte hoeft niet, zodat je snel kunt toekomen aan belangrijker zaken.

En over belangrijker zaken gesproken, zo geschiedde: er is een kleintje op komst in december! Collega's noemen het 'de eerste HBO-Rechtenbaby', ik noem het liever gewoon 'onze baby'. Tenzij ze ook op deze baby willen passen, maar dat durf ik te betwijfelen. Hoe dan ook, ondanks alle ongefundeerde meningen en onjuiste vooroordelen over relaties op het werk, wij zijn blij, gelukkig en verliefd (verloofd, getrouwd en gescheiden is tot nader order uitgesteld).

Dus als ik jullie een advies mag geven: *shit where you eat!* Ik kan het iedereen aanraden en er mag best wat meer liefde en passie op de werkvloer.

Plus: ook de koning stinkt op de wc. Dus verleid die collega, date met die kamergenoot, begin een relatie met die vakcollega, trouw met je lunchmaatje en zorg voor nageslacht met Avansbloed! Fijne zomervakantie (al dan niet met een van je collega's)!

MICHAEL DOOVE is docent taal- en communicatieve vaardigheden aan de Juridische Hogeschool

Foto: JOLANDA VAN WIJHE/JOLLYFOTO

Studententijd van Ralf Mastwijk

Ralf Mastwijk is docent bij Advanced Business Creation in Den Bosch. Al zijn hele leven speelt hij gitaar in diverse bandjes met als hoogtepunt de succesvolle Rotterdamse rockband Face Tomorrow.

'Ik speelde tijdens de middelbare school al in een punkbandje, met groene spikes en al. Het wilde niet helemaal lukken met de muziek, dus ik had ook een bijbaantje bij een onderzoeksbureau. Daar ben ik me gaan oriënteren in de organisatie- en businesshoek om vervolgens te gaan studeren aan de Vrije Universiteit met als resultaat een master in Business Administration. Een band is eigenlijk net een kleine business. Met alleen goede muziek maken kom je er echt niet. Dat spanningsveld tussen het creatieve en het zakelijke vond ik altijd al leuk. Op de dag van het afstudeerfeest van mijn master vroegen de bandleden van Face Tomorrow of ik bij ze wilde spelen. De band had zijn hoogtijdagen in 2005. Ze speelden op Lowlands en Pukkelpop. In 2009 stopte de gitarist. Dat was voor mij een mooie kans om nog eens met een hele goede band te toeren. Ik wist dat ik daar heel gelukkig van zou worden, dus ik heb het meteen gedaan. We speelden bij DWDD en op Breda Barst maar stonden af en toe ook in achterlijk kleine zaaltjes in Duitsland voor twintig man. Met name het toeren was heel gaaf. We waren uren onderweg in een busje, ieder weekend was een schoolreisje met bier en chips. Na het succes moesten we onszelf weer bewijzen en een hitje scoren, maar dat kwam niet. We hebben het in 2012 goed afgesloten met een afscheidstour van tien optredens, die allemaal waren uitverkocht. Een waardig afscheid.'

'Ik wil nog wel een stap zetten in mijn muzikale carrière'

Jan Coppens is docent bij de Academie voor HRM en Bedrijfskunde in Den Bosch. In het weekend staat hij regelmatig op het podium met zijn aanstekelijke Nederlandstalige meezingers.

'Ik zing makkelijk in het gehoor liggende liedjes. Sinds een jaar of vijftien maak ik serieus muziek. Eerst in diverse duo's en nu al een tijdje in m'n eentje. Ik vind het wel fijn om alles in eigen hand te hebben. Ik heb mijn eigen ideeën over muziek en daaraan hoef ik geen concessies te doen. Deze zomer komt mijn nieuwe cd uit. Elf Nederlandstalige nummers staan erop met als titeltrack "Ik neem je mee". Met dat liedje deed ik ook mee aan *Giel's Talentenjacht*, een liedjeswedstrijd op YouTube van 3FM-dj Giel Beelen. Ik had veel views en likes, maar heb de top 100 niet gehaald. Ik denk dat mijn liedjes en mijn leeftijd niet helemaal passen in het 3FM-concept. Dat is jammer, maar er zijn nu wel veel mensen die weten waar ik mee bezig ben. Best veel studenten hebben het gezien. Sommigen vergeleken me met Guus Meeuwis, ze vonden het een erg leuk liedje. Al die positieve reacties zijn mooi en het is ook een bevestiging dat het leuk is wat je doet. Gemiddeld treed ik één keer in de maand op, maar ik hoop dat het nu wat meer gaat worden. Ik wil nog wel een stap zetten in mijn muzikale carrière. Tijdens optredens speel ik nu nog veel covers, mensen willen toch graag horen wat ze kennen. Ik hoop dat ik na de verschijning van mijn nieuwe cd meer eigen repertoire kan spelen.'

'Sommige studenten vergeleken me met Guus Meeuwis'

'Ik geef mijn studenten vertrouwen'

Brian Kayes
Avansdocent
van het Jaar
2016

Hij werd geboren in het Schotse Glasgow, studeerde geschiedenis maar is nu docent Engels. Precies veertig jaar na het geven van zijn eerste les werd Brian Kayes verkozen tot Avansdocent van het Jaar. 'Zelfspot is belangrijk, ik speel vaak de old idiot.'

Tekst **SANNE LA GROUW**

Fotografie **BEELDVELD/WILFRIED SCHOLTES**

Brian Kayes, die Engels geeft aan studenten van de Bossche Academie voor Industrie en Informatica, weet eigenlijk niet waarom juist hij verkozen werd tot Avans' meest favoriete docent. 'Ik zal niet snel van mezelf zeggen dat ik een goede docent ben, maar ik ben wel een ervaren docent. Bovendien heb ik aan verschillende academies lesgegeven, dat helpt misschien. Ze zijn me daar blijkbaar niet vergeten.'

In zijn lessen zijn communicatie en durven spreken heel belangrijk. 'Ik geef mijn studenten vertrouwen, probeer een veilige sfeer te creëren. Iedereen mag fouten maken, dat doe ik ook in het Nederlands. Ik zal nooit iemand belachelijk maken.' Lachend: 'Behalve mezelf dan. Zelfspot is belangrijk, ik speel vaak de *old idiot*.'

'Mijn favoriete studenten zijn de zwakkere studenten. Ik zal altijd mijn uiterste best doen hen te helpen. Ik geef bijles en ze mogen me op elk moment mailen. Laatst hilde er een student in mijn

klas, ze durfde niet goed. Een paar weken later hoor ik haar spreken en vragen stellen. Die transformatie, daar haal ik veel voldoening uit.'

Eerste les

Zijn eerste ervaring met lesgeven deed hij op tijdens zijn studie geschiedenis. 'Om mijn lesbevoegdheid te halen, moest ik stage lopen op een basisschool. De lerares bij wie ik stage liep, was echter nogal streng en ik stevende op een onvoldoende af. Dat zou het einde van mijn loopbaan betekend hebben.'

'Bij de laatste les die ik gaf, was mijn stagebegeleider van de universiteit aanwezig. Ik droeg toen het gedicht *To A Mouse* voor en ik had een muis meegenomen. Om het beestje niet te laten schrikken, bleven de kinderen heel stil. Toen de muis aan het einde van de les op mijn hand poepte, moest iedereen lachen. De kinderen, mijn stagebegeleider en ik. Het bleek een goede tactiek, ik kreeg een voldoende.'

Piloten en monniken

Na zijn studie gaf de Avansdocent enkele jaren geschiedenisles op een Schotse middelbare school, en doceerde hij Engels aan diplomaten, soldaten en piloten. Uit Europa, maar ook uit Afrika, Irak en Afghanistan. In Italië onderwees hij professoren van een universiteit en hij trok meer dan eens de Himalaya in om Tibetaanse monniken zijn moedertaal aan te leren. Het leukst vindt hij echter lesgeven aan jonge studenten. 'Ik houd van hun energie en van hun humor.'

Den Bosch

Kayes heeft veel rondgereisd. Toen hij op twintigjarige leeftijd voor de eerste keer Den Bosch bezocht, werkte hij tijdelijk als fabrieksarbeider in een augurkenfabriek in het nabijgelegen Heusden. Hij was bijzonder onder de indruk van de Sint-Janskerk en voelde zich meteen thuis. In 2004 vestigde hij zich voorgoed in de Brabantse stad.

Toch leeft de docent naar eigen zeggen elke dag met een beetje heimwee. 'Als ik in Schotland ben, denk ik aan de Markt in Den Bosch, en als ik hier ben, verlang ik naar de Schotse bergen. Hij lacht: 'Als Texel niet zo plat was, zou het hier perfect zijn. Lang heeft er onder "thuis" een telefoonnummer in Glasgow gestaan, maar inmiddels is dat een nummer in Den Bosch. Mijn dochter woont hier, dus hier ben ik thuis.'

Hoewel Kayes inmiddels een kleine tien jaar verbonden is aan Avans, zou hij best nog eens voor langere tijd op reis willen. 'Misschien na mijn pensioen, als mijn dochter oud genoeg is. Dan ga ik nog eens terug naar India. Weer de bergen in.'

‘In het veld
moet je
strategische
keuzes
maken’

Op tienjarige leeftijd sloot Ivo Boddé zich aan bij de Rotterdamse honkbalclub Orioles. 25 jaar later honkbalde de docent Bestuurskunde nog steeds, nu bij Starlights in Schijndel. ‘Het blijft een supergaaf spel.’

In 1999 maakt Boddé de overstap naar de Rotterdamse club Sparta/Feyenoord, waar hij als pitcher in de hoofdklasse ging spelen. ‘Ik kon goed gooien, maar na een paar jaar ben ik het rustiger aan gaan doen. Door te veel en te hard gooien liep ik een schouderblessure op.’

Toch haalt hij nog veel plezier uit het spel. ‘In het veld moet je strategische keuzes maken en zorgen dat je op de juiste positie staat. Wat die positie is, hangt deels af van de slagman. Wat voor looper is hij? Daar moet je op anticiperen. Als je goed staat, scheelt dat zo één of twee stappen.’ Ook als pitcher dacht hij

bij elke worp na. ‘Gooi ik hard of zacht, een rechte of een curveball? Je probeert de slagman te verrassen want als hij drie keer mist, is hij uit.’

Momenteel honkbalde hij bij de Schijndelse club Starlights. ‘Elke zondagochtend speel ik een wedstrijd met het tweede team en af en toe val ik in bij het eerste. Daarnaast coach ik het pupillenteam, dat bestaat uit jongens tot twaalf jaar. Dat is heel leuk om te doen. Hun concentratievermogen is nog niet zo groot dus we doen veel spelletjes waar ik wedstrijdelementen in verwerk. En dat werkt, want we staan tweede in de competitie.’

Hoewel honkbal in Nederland een amateursport is, wordt er internationaal goed gepresteerd. Op wereldkampioenschappen eindigt Nederland vaak op de derde of de vierde plek, na grote landen als Amerika, Cuba en Japan. ‘In Nederland is honkbal vooral populair binnen

de Antilliaanse gemeenschap. Antillianen zijn er vaak heel goed in. De Arubaanse Xander Bogaerts speelt nu bij de Red Sox in Boston en Andruw Jones, geboren op Curaçao, kwam uit voor de Atlanta Braves.’

De Amerikaanse honkbalcompetitie volgen Boddé en zijn teamgenoten op de voet. ‘Met het hele team hebben we een abonnement op Major League Baseball TV en kunnen we alle wedstrijden online terugkijken. En in juli vertrek ik naar Amerika om daar de wedstrijd tussen de Red Sox en de Yankees bij te wonen.’

Puerto Rico

Zingende taxichauffeurs in Latijns-Amerika

Linda Waller is docent en coördinator van Latin American Business Studies bij de Avans School of International Studies (ASIS). Zij reisde af naar Puerto Rico om kennis te maken met een partneruniversiteit.

Waarom is Latijns-Amerika zo belangrijk voor Avans?

'Latijns-Amerika heeft een bruisende handel die zich steeds verder uitbreidt en dat trekt internationale bedrijven aan die in de regio willen investeren. We bieden ASIS-studenten de mogelijkheid om zich te verdiepen in Latijns-Amerika en in de vaardigheden die ze nodig hebben om daar succesvol te worden. Ze krijgen les in de geschiedenis en cultuur van de landen, maar ook in economie, logistiek en ethiek.'

Zijn er al veel studenten in Latijns-Amerika?

'Het lesprogramma is pas twee jaar oud, maar we hebben al studenten in Brazilië, Mexico, Colombia, Chili, Argentinië en Peru. De meesten hebben het onwils naar hun zin bij hun stages en zouden er graag verder studeren aan de universiteiten. Helaas hebben we daar nog geen goede afspraken mee. We zijn er wel mee bezig, hopelijk werken we binnenkort samen met een universiteit in Mexico.'

Wat deed je in Puerto Rico?

'Er zitten daar op het moment acht ASIS-studenten die een semester in San Juan studeren. Ik was in Puerto Rico om studenten en docenten te ontmoeten en over de kwaliteit van het lesprogramma te praten. De studenten zijn super positief over het leven in San Juan en ze genieten er echt van. Ze vinden het wel jammer dat gezond eten vrij duur is en

dat vrouwen een badpak moeten dragen in het zwembad van de universiteit.'

Hoe was het eten in Puerto Rico?

'Het verse fruit is echt mijn favoriet. Latijns-Amerika heeft de beste smoothies, met vruchten die ik nog nooit in mijn leven gezien, laat staan geproefd, had. Iedere ochtend zat er vers fruit bij het ontbijt. Heerlijk. Ik heb in verschillende restaurants gegeten waar je het gewicht dat je eet betaalt. Bij een buffet schep je zoveel eten als je wil op je bord en daarna laat je het afwegen. Er is zoveel verschillend eten! Onze studenten vinden het lastig dat er in Puerto Rico warm wordt gegeten tijdens de lunch. Zij maken hun eigen boterhammen en nemen die mee naar school.'

Hoe zijn de Puerto Ricanen?

'Ze zijn super vriendelijk. Het is een bijzondere mix van Amerikanen en Latijns-Amerikanen. De restaurantketens en de winkels zijn er hetzelfde als in Amerika, maar de mensen zijn veel meer

latin. Puerto Ricanen zijn vriendelijk en open. Er was zelfs een taxichauffeur die voor me zong op weg naar het vliegveld. Hij had een prachtige stem, maar ik vond het wel een beetje gênant, haha.'

Je was ook nog in Brazilië?

'Dat klopt. Daar zit een groep studenten van het Living Lab Biobased Brasil. Samen met hen ben ik naar verschillende universiteiten gegaan waar we mensen uit het Braziliaanse bedrijfsleven hebben ontmoet. Zij kunnen onze studenten weer aan werkplekken helpen. Op een andere universiteit heb ik studenten ontmoet die in september naar Breda komen.'

21 juni **MUSICAL** We Want More

We Want More! is een hilarische en muzikale komedie. Het verhaal draait om Womens World, een vrouwenkoor, dat twintig jaar geleden op haar hoogtepunt uit elkaar ging. Tijdens de voorbereiding op een reünie-optreden, blijkt dat het leven niet voor alle koorleden is verlopen zoals gehoopt. Door onverwachte onthullingen komen de verhoudingen op scherp te staan. De cast bestaat onder meer uit Angela Groothuizen en Peggy Vrijens.

Chassé Theater Breda, 20.00 uur, vanaf 18 euro

27 juni **OPERA** Werther

Heb je altijd al eens een voorstelling van The Royal Opera willen bijwonen, maar vind je een retourtje Londen net wat te gortig? Dan is de live-registratie van *Werther* het ideale avondje uit. Vanuit een stoel in het theater in Den Bosch of Breda kun je op een groot scherm de hele voorstelling van The Royal Opera in Londen live meemaken. Door de goede geluidskwaliteit en regie zal het lijken alsof je midden in de voorstelling zit.

Chassé Theater Breda en Theater aan de Parade Den Bosch, 20.15 uur, 22,50 euro

7-10 juli **ETEN** Trek/Tilburg Kookt

Na muziek- en theaterfestivals zijn nu ook de foodfestivals in opmars. Elk weekend kun je wel ergens in Nederland naar een evenement met de nodige foodtrucks. In het Tilburgse Reeshofpark kun je proeven van donuts en saté onder het genot van speciaalbier en live muziek tijdens de eerste editie van Tilburg Kookt. Bosschenaren kunnen in dezelfde week naar het Paleiskwartier voor de tweede editie van Trek.

*Trek, Paleiskwartier Den Bosch, entree gratis
Tilburg Kookt, Reeshofpark Tilburg, entree gratis*

22-31 juli **VERTIER** Tilburgse Kermis

1,5 miljoen bezoekers en 3 kilometer aan soms misselijkmakende attracties. De Tilburgse Kermis is de grootste van de Benelux en alleen al een bezoekje waard om mensen te kijken. Volgens kenners is de Ghost Rider dé topattractie van dit jaar. Voor het eerst wordt de Spoorzone betrokken bij het rondje kermis én kun je tijdens de kermisweek je tent opzetten bij de Stadscamping in het centrum van de stad. De roze maandag is eigenlijk een evenement op zich, maar ook de andere dagen is er genoeg te doen in de diverse bierhallen en cafés.

7 augustus **DANCE** Drop the 90's

Paul Elstak, 2 Brothers on the 4th Floor, Captain Jack en andere hitmachines uit de jaren 90 staan op 7 augustus op het Chasséveld in Breda. Dus nodig je klasgenoten van de middelbare school uit, trek je trainingspak uit de kast, poets je Nike Air Max op en kom meezingen en hakken in het zonnetje.

Chasséveld Breda, 14.00 uur, 21 euro

MUZIEK BOB DYLAN Fallen Angels

Bob Dylan werd in mei 75 jaar oud. Voor hem geen reden om rustiger aan te doen want de beste man toert nog steeds de wereld rond én maakte een nieuwe plaat. Zijn 37e studioalbum *Fallen Angels* borduurt voort op voorganger *Shadows In The Night*, want wederom is het een plaat vol liedjes die ooit door Frank Sinatra zijn opgenomen.

In tegenstelling tot Frank 'The Voice' Sinatra staat Dylan bekend om zijn stem als schuurpapier. Toch doet hij zijn best en zingt prompt beter dan ooit. Daarnaast weet Dylan evergreens als 'It Had To Be You' en 'Young At Heart' geheel naar zijn eigen hand te zetten. Klinkt laatstgenoemde licht en zonnig in de versie van Sinatra, Dylan maakt er een wat sombere versie waarin hij, met op de achtergrond een pedalsteelgitaar, reflecteert op vroegere tijden. *Fallen Angels* is zeker niet het spannendste dat Dylan ooit maakte, maar is als achtergrondmuziek heel geschikt.

Sanne La Grouw

BOEK DIET GROOTHUIS Het Grote Poetsboek

Wat ga jij doen met die zeeën van tijd in de vakantie? Misschien is het huis poetsen niet één van je eerste gedachten, maar met *Het Grote Poetsboek* wordt het bijna een feest. Het boek begint namelijk met een opsomming van het broodnodige poetsgerie en volgens schrijfster Diet Groothuis hoort daar ook poetsmuziek bij.

In de schoonmaakbijbel, die driehonderd pagina's telt, worden niet alleen tips gegeven over hoe je het best de wc kunt schrobben en ervoor zorgt dat de keuken glanst, maar de schrijfster vertelt ook waarom het goed is om je huis iedere dag een half uur te laten luchten, hoe je je kinderen aan de schoonmaak krijgt en welke planten luchtzuiverend zijn. En wat betekenen die symbolen op je waslabel ook alweer? Groothuis legt het allemaal met humor en herkenning uit. Leuk om af en toe van de boekenplank te trekken als je advies nodig hebt.

Lotte Gerritse

PUNT THUIS

FILM NOW YOU SEE ME 2

Drie van de vier top-illusionisten die als een soort Robin Hood het grote geld van schurken verdelen onder de armen zijn terug in een nieuwe spektakelfilm die meer diepgang en humor heeft dan het eerste deel.

Now You See Me 2 draait nog steeds om illusies. Regisseur Jon Chu trekt zijn hele trukendoos open om van de strijd van de 'four horsemen' tegen een boosaardige techneut (gespeeld door Daniel Radcliffe) een geweldige bioscoopervaring te maken. Mede dankzij de bomvolle sterrencast met Woody Harrelson, Morgan Freeman en Michael Caine lukt hem dat aardig. De film is, net als een geslaagde illusie, een echte breinbreker met meerdere lagen.

Arold Roestenburg

Kevin Trum

Medewerker ICT-Support Den Bosch

FAVORIET

Game of Thrones

'Deze serie is anders dan andere series of films. De verhaallijn is uniek en niet voorspelbaar. Zelfs als je gehecht bent aan een bepaald karakter, kan die zonder pardon doodgaan. Je weet nooit wanneer je favoriete acteur het loodje legt. De spanning en onvoorspelbaarheid maken het een hele goede serie. Ik kijk het iedere maandag en heb alle afleveringen wel drie keer gezien.

Iemand die het nog niet kijkt en vraagt of ik nog een leuke serie weet, probeer ik over te halen om het ook te kijken. Zelfs mensen die niet van het genre houden en bijvoorbeeld *Lord of the Rings* niets vonden, houden van *Game of Thrones*. Mijn favoriete karakter is Arya Stark. Ze is de jongste dochter van de Stark-familie en het kruimeltje van de familie. Ze heeft een eigen lijstje met mensen die ze dood wil hebben. Ik denk dat haar karakter dit seizoen weer samenkomt met haar oudere broer Jon.'

KICK-OFF STUDIEJAAR 2016

MAANDAG 22 AUGUSTUS 17.00-23.00 UUR
CHASSÉ THEATER, BREDA
JE BENT VAN HARTE WELKOM.

PROGRAMMA

17:00 Ontvangst met aperitief en warming-up door bands en dj's van Avans.

17:30 Lopend buffet.

19:00 Opening door Paul Rüpp.

19:30 Uitvoering van The Armed Man – a Mass for Peace door Company Choir Avans Hogeschool, Harmonieorkest KMA en Kamerkoor Zuid.

Of LUX VARIETÉ. Van Black Art tot lasershow. Zang, dans en illusie door artiesten uit bekende talentenshows.

20:45 Borrel met live muziek van onze collega's.

23:00 Einde.

Aanmelden via: www.formdesk.nl/omnismart/kickoffSJ16

Wil jij ook je muzikale talent laten zien tijdens de kick-off, stuur dan een mail naar Astrid Damen.